

2019« (1985, s B. Fiolčićem) te za hotel »Intercontinental« u Ljubljani (1989, s B. Fiolčićem). Izlagao u Bologni i Beču.

LIT.: F. Vukić, L'architettura di fine secolo a Zagabria (katalog), Bologna 1991. — Raumgedanken (katalog), Wien 1992. F. Vu.

BOŠKOVIĆ, Ruđer Josip, matematičar, fizičar, astronom i filozof (Dubrovnik, 18. V. 1711 — Milano, 13. II. 1787). Isusovac; učio u Collegium Ragusinum u Dubrovniku, od 1725. u Collegium Romanum u Rimu. Bio je nastavnik matematike u toj ustanovi, direktor optike za francusku mornaricu, upravitelj zvjezdarnice Brera u Milanu, član akademija u Parizu, Londonu i Petrogradu. Uz svoj istraživački rad na područjima matematike i filozofije (*Theoria philosophiae naturalis*, Venecija 1763) rješava probleme iz arhitektonske i građevinske statike: 1742. uz dva rim. matematičara istražuje uzroke pukotina na kupoli (*Parere di tre matematici sopra i danni che ci sono trovati nella cupola di San Pietro sul fine dell'anno 1742*, Rim 1742), a 1743. daje ekspertizu o stabilnosti tribune (apside) bazilike Sv. Petra u Rimu. Pozivan je da dade statičke savjete pri gradnji dvorske biblioteke u Beču, te nosivosti stupova crkve Sainte-Geneviève (sada Panthéon) u Parizu. Napisao je raspravu o »jedinstvu boja« (*De unione colorum aliorum post alios per binas substantias a unione multo maiori per tres*, Beč 1767). U svojem opisu puta *Giornale di un viaggio da Constantinopoli in Polonia*, iznosi zapažanja o umjetnicima. Boškovićeve tehničke ekspertize tal. znanost drži temeljem građevne statike u arhitekturi.

LIT.: V. Varičak, Matematički rad Boškovićev, Rad JAZU, 1910, 181. — F. Kesterčanek, Ruđer Bošković u portretima i spomenicima, Vrela i prinosi, 1941, 12. — M. Čalogović, Faust Vrančić, Ruđer Bošković, prvi hrvatski statičari, Vienac, 1944, 6—10. — B. Truhelka, Ruđer Josip Bošković. Ulomci biografije, Almanah Bošković za 1950, Zagreb 1950. Z. Ša.

BOŠNJACI, selo JI od Županje. U starohrv. grobovima nađeni su fragmenti naušnica od bronce i srebra. Ima nekoliko tipova (naroskane, s jednom i tri jagode), a ukrašene su filigranom. Naušnice s tri jagode pokazuju jači biz. utjecaj. Nalaz se datira u IX—X. st.

LIT.: B. Čećek, Starohrvatska nekropola u Daraž-Bošnjacima kod Županje, Arheološki radovi i rasprave, IV—V, Zagreb 1967.

BOŠNJAK, Kruno, kipar (Lovreč kraj Imotskoga, 4. X. 1936). Završio Akademiju u Zagrebu 1964 (F. Kršinić), do 1968. bio je suradnik Majstorske radionice F. Kršinića. Redovni je profesor na Akademiji u Zagrebu. Bošnjakovo se kiparstvo (portret, akt, sakralne kompozicije, spomenička plastika) oslanja na tradicionalna realistička rješenja. U portretnoj plastici zamjetljive su groteskne i karikaturalne crte. Izveo je nekoliko spomenika (*Tin Ujević*, Imotski, 1980). Bavi se medaljerstvom (*Helena Mater*, 1976; *Nagrada Mihovil Pavlek Miškina*, 1978). Samostalno izlagao u Zagrebu (1967, 1976, 1984), Imotskome (1976, 1978, 1981), Splitu (1977), Osijeku (1978), Varaždinu (1985) i Dubrovniku (1989).

LIT.: D. Horvatić, Zagrebački kipari nagrađeni u Sofiji, Telegram, 11. VII. 1969. — J. Kaštelan, Podsjetnik za pismo Kruni Bošnjaku (katalog), Zagreb—Split 1976/1977. — V. Zlamalik, Osamdeset godina hrvatskog medaljerstva (katalog), Osijek—Zagreb 1980. — J. Depolo, Nova šansa figuracije (katalog), Dubrovnik 1989. D. He.

BOŠNJAK, Melita, slikarica (Zagreb, 20. II. 1917). Studirala je na Akademiji u Zagrebu 1935—39 (V. Becić). Usavršavala se u Italiji i Parizu. Bila je lik. pedagog u Varaždinu, crtač Medicinskoga fakulteta i suradnica Etnografskoga muzeja u Zagrebu. Slika pejzaže, portrete i mrtve prirode — isprva lazurno, poslije pastozno i blisko ekspresionizmu (*Djevojčica*, *Dječak*, *Žena u istarskoj nošnji*). Bavila se grafikom (ciklusi *Iz Firence*, *Iz Venecije*). Ilustrirala stručna izdanja posebice medicinska te publikacije s područja etnografije. Također radi u lik. kolonijama (Počitelj, Primošten), slika krajolike i vedute Boke kotorske. Izlagala je 1957—59. (s E. Bursać i Vesnom Sokolić), samostalno u Primoštenu 1980, Kotoru 1981, Zagrebu 1989. i Dubrovniku 1991.

LIT.: Z. Tonković, Melita Bošnjak (katalog), Zagreb 1989.

Z. Ša.

BOTTERI, Josip, slikar (Trpanj, 19. XII. 1893 — Makarska, 16. X. 1969). Polazio Obrtničku školu u Splitu (E. Vidović) i Umjetničku školu u Grazu. Slikao krajolike i mrtve prirode pod utjecajem Vidovića, ali s posebnim nadrealističkim značajkama. Samostalno izlagao u Splitu (1934, 1968).

LIT.: V. Rismondo, Izložbe Jozpe Boterija, Novo doba, 14. VI. 1934. — D. Kečkemet, Izložba slika Josipa Boterija (katalog), Split 1968. D. Kt.

BOTTERI, Josip-Dini, slikar (Zagreb, 3. VI. 1943). Akademiju likovnih umjetnosti završio u Zagrebu (M. Stančić). Nastavnik u Kninu i Bolu, a zatim djeluje u Splitu. Boravio u Italiji, Francuskoj i SAD. Osim štafelaj-

K. BOŠNJAK, lijevo: Jure Kaštelan; desno: Bruno Bušić

nog slikarstva radi i vitraje s religioznim i kulturno-pov. temama, koji su po fakturi bliski slikarstvu akcije (župna crkva u Bolu, Gospa od Otoka u Solinu, Sv. Dominik i hotel »Bellevue« u Splitu) te zidne slike (hoteli u Bolu i Kuparima). Samostalno izlagao u Splitu, Zagrebu, Zadru, Trogiru, Milanu, Parizu i Los Angelesu.

LIT.: P. Selem, Slikarski teatrum mundi, Odjek, 1972, 22. — J. Depolo, Josip Botteri-Dini (monografija), Zagreb 1990. D. Kt.

BOUREK, Zlatko, slikar, crtač i grafičar (Požega, 4. IX. 1929). Diplomirao je kiparstvo na Akademiji u Zagrebu 1955 (K. Angeli Radovani). Boravio je u Parizu 1956/57. U slikarstvu istražuje u okviru figuracije slojeve sjećanja i podsvijesti; stvara originalnu verziju fantastičnog realizma s elementima paradoksa, groteske i humora (*Tri mala stola*, 1966; *Zelena žena*, 1968; *Dvousti Martin*, 1969). Ilustrira književna djela za mladež, surađuje u časopisu »Smib«, grafički oprema knjige pjesama (T. Maroević, *Baffonerije*, 1979; A. Dedić, *Narodne pjesme*, 1980). Bavi se oblikovanjem u metalu i tekstu (grupa skulptura u Babinom kuku, 1979). Jedan je od osnivača Studija za crtani film Zagreb-filma u Zagrebu. Bavi se scenografijom, animacijom i režijom crtanih filmova (*I videl sem daljine meglene i kalne*, 1965; *Bećarac*, 1966; *Kapetan Arbanas Marko*, 1968; *Mačka*, 1972; *Ručak*, 1979). Kazališni je scenograf i kostimograf od 1959 (*Kraljevo M. Krleža*, 1970), kreira lutke (*Orlando maleroso*, 1977; *Hamlet*, 1981; *Skup*, 1983). God. 1973—80. radio je u Wuppertalu, Dortmundu i Münchenu. Gostovao je u SAD. Samostalno je izlagao u Duisburgu i New Yorku 1968. Istaknut je crtač, autor stripova i karikaturist.

J.-D. BOTTERI, *Mediterranski grad*

Z. BOUREK, kadar iz filma *Bečarac*

LIT.: I. Zidić, Nadrealizam i hrvatsko slikarstvo, ŽU, 1967, 3–4. — B. Peko, Od kiparstva do crtiča, Vjesnik, 24. VII 1974. — B. Donat i I. Zidić, Antologija hrvatske fantastične proze i slikarstva, Zagreb 1975. — Zagrebački krug crtanog filma, I, Zagreb 1978. — B. Hlevnjak, Zlatko Bourek — ilustracije (katalog), Zagreb 1979. Z. Poz.

BOUREK-KOSEC, Dijana → KOSEC-BOUREK, Dijana

BOŽANIĆ-BEZIĆ, Nevenka → BEZIĆ-BOŽANIĆ, Nevenka

BOŽAVA, naselje na SZ dijelu Dugoga otoka. Na grobljanskoj crkvi nadvratnik s poprsjem Sv. Nikole u reljefu i god. 1469. U unutrašnjosti dva pluteja s reljefnim pleternim ukrasima i drveno gotičko oslikano raspelo iz XV. st. U župnoj crkvi primjerci kasnogotičkoga zlatarstva.

LIT.: Č. Iveković, Dugi otok i Kornat, Rad JAZU, 1928, 235, str. 271. — I. Petricoli, Građevni i umjetnički spomenici srednjega vijeka na zadarskim otocima, u zborniku: Zadarsko otočje, Zadar 1974, str. 84, 92, 100 i 102. I. Pet.

BOŽIČEVIĆ, Juraj, slikar (XVIII. st.). Školovao se i radio u Veneciji. God. 1614. naslikao je oltarnu sliku *Silazak Sv. Duha*, a 1619. sliku Sv. *Martina*, obje za crkvu Sv. Duha u Šibeniku. Njegovo djelo pripada dalmatinskoj manirističko-baroknoj školi.

BOŽIĆ, Đanino, lik. umjetnik (Pula, 14. XI. 1961). Diplomirao je kiparstvo na Pedagoškome fakultetu u Rijeci 1986. (J. Diminić). Njegovi radovi su apstraktno-konceptualni, slika apstraktne krajolike u ulju, radi skulpture od drva i lima, instalacije i ambijente. Bavi se ilustracijom i grafičkim oblikovanjem. Samostalno je izlagao u Poreču (1984, 1985, 1987, 1991), Rijeci (1985, 1988–90), Zagreb (1991), Hamburgu, Napulju i dr.

LIT.: B. Valušek, Đanino Božić (katalog), Poreč, Ljubljana, Zagreb 1991. B. Val.

BOŽIDAR, klesar i zidar (XV. st.). God. 1429. radi novu cisternu u tvrđavi Sokol u Konavlima, a 1432. imenovan je dubrovačkim općinskim protomajstorom.

LIT.: L. Beritić, Utvrđenja grada Dubrovnika, Zagreb 1955, str. 55. — Isti, Tvrđava Sokol u Konavlima, Anali — Dubrovnik, 1962–1963, str. 112.

BOŽIDAREVIĆ, Nikola (Nikola Dubrovčanin), slikar (vjerojatno Kotor, oko 1460 — Dubrovnik, 1518). Sin slikara Božidara Vlatkovića. Spominje se od 1475. kao izvođač freski u Kneževu dvoru a 1476. kao učenik slikara Petra Ognjanovića iz čije radionice polazi 1477. na nauk u Veneciju. Poslije dužega boravka u Italiji ponovo se 1494. javlja u Dubrovniku gdje zajedno s ocem sklapa ugovor za poliptih na Gradićevu oltaru u dubrovačkoj dominikanskoj crkvi. U suradnji s ocem slika 1495. i poliptih za franjevačku crkvu u Cavtatu. Svoj prvi samostalni ugovor B. sklapa 1497. za izradu poliptiha na oltaru obitelji Gradić u dubrovačkoj

katedrali, 1502. uzima pomoćnika u radionici, a 1504. slika veliki trodijelni oltar-relikvijar u crkvi Sv. Marije Velike, 1508. manji oltar u crkvi Sv. Nikole. Potom 1510. slika i četvrti oltar u katedrali, te prima narudžbu za sliku Sv. Jeronima u dvorani Kneževa dvora. Za obitelj Gradić slika niz djela i poliptih za oltar Sv. Josipa u katedrali, no u tome ga radu prekida smrt. Veliki je broj njegovih radova propao kao i poliptih za crkvu Male braće, slika za kućni oltar kanonika Menčetića, slika Sv. Jeronima za salu Velikoga vijeća u Kneževu dvoru i poliptih za crkvu Sv. Šimuna. Sačuvana su samo četiri Božidarevićeva djela i jedno djelo njegove radionice.

Najranije je njegovo djelo triptih u Bunićevoj kapeli u dominikanskoj crkvi u Dubrovniku. U srednjemu je dijelu *Bl. Dj. Marija s djetetom*, a na bočnomu Sv. *Vlaho* i Sv. *Pavao*, odnosno Sv. *Toma Akvinski* i Sv. *Augustin*. Na temelju stilske analize i proučavanja vjernoga modela grada Dubrovnika u ruci Sv. Vlaha, taj se poliptih datira u poč. XVI. st. Zlatna pozadina i tradicionalni oblik triptiha svjedoče o elementima lokalne tradicije, a u renesansnom perspektivnom shvaćanju prostornosti, plasticitetu likova i dosljedno provedenoj simetričnosti kompozicije osjeća se prisutnost novoga renesansnoga htijenja, dok se u tipologiji likova i kolorističkoj gami javljaju znaci Božidarevićeva individualnoga slikarskoga rukopisa.

Iz 1513. potječe slika *Navještenje*, slikana po narudžbi Marka Kolendića za dominikansku crkvu u Lopudu (danas u zbirci dominikanskog samostana u Dubrovniku) i oltarna slika *Bl. Dj. Marije među svecima* za oltar obitelji Đorđić u kapitolu dominikanskoga samostana u Dubrovniku. U Navještenju smješta prizor u pejzaž, što je za dubrovačku sredinu bio gotovo revolucionaran pothvat. Plastični likovi i širok krajolik u koji je utkao niz pojedinosti (drveće, renesansni trijem) svjedoče o njegovoj sposobnosti komponiranja. Zanimljivo je podnožje oltarne slike s prikazom Kolendićeva jedrenjaka u sredini, te biblijske scene i prizori iz života naručitelja i lopudskih dominikanaca, na bočnim poljima. — U oltarnoj slici obitelji Đorđić napušta staru shemu triptiha i ostvaruje prvu hrv. »sacra conversazione« s likom Bl. Dj. Marije, Sv. Julijanom i Jakovom, pokleklim donatorom, te zabatom s prikazom *Oplakivanja Kristova* nad glavnom kompozicijom. — Posljednje Božidarevićevo djelo je poliptih u crkvi na Dančama sa središnjim likom *Bl. Dj. Marije s djetetom među anđelima* i likovima Sv. *Grgura* i Sv. *Martina* na bočnim poljima. U donjem su dijelu podnožja s prizorima iz života tih svetaca te središnje sa Sv. Jurjem koji ubija zmaja, dok je u luneti prikazano *Raspeće*. Osobito je zanimljiv detalj na prizoru Sv. Martina koji nosi mač što reflektira Kristovo lice. — Triptih iz 1513. u franjevačkoj crkvi na Lopudu, rađen po narudžbi Jurja Božidare-